

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36928
Nom: Geografia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1014 - Grau en Arqueologia	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre
1939 - Doble Grau en Arqueologia i Història	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1014 - Grau en Arqueologia	Geografia	BÀSICA
1939 - Doble Grau en Arqueologia i Història	Assignatures primer curs	BÀSICA

COORDINACIÓ

SERRANO LARA JOSE JAVIER

RESUM

El contingut d'aquesta assignatura comprèn uns temes bàsics de Geografia i està dirigit a estudiants del Grau d'Arqueologia i/o Doble Grau Història i Arqueologia. Els seus objectius fonamentals són proporcionar als estudiants un coneixement del medi en què l'home està immers i descobrir les relacions entre l'activitat humana i aquest mitjà. També vol posar en relleu la relació entre les disciplines de la Geografia (espai) i la Història/Arqueologia (temps), explicant la importància de la component espacial i territorial a la Història.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE**1014 - Grau en Arqueologia**

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Adquirir les bases metodològiques actuals per al desenvolupament del treball de camp de prospecció i excavació.

Adquirir un coneixement general de l'evolució de les condicions climàtiques i ecològiques.

Amplificar el compromís amb els valors ecològics i assumir la transcendència per al desenvolupament de les societats actuals.

Aplicar metodologies bàsiques per a l'anàlisi de dades incloent mètodes computacionals.

Capacitar l'estudiantat per a transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumir responsabilitats i funcions de lideratge i contribuir a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer i comprendre, des del propi àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, i considerar aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar el sentit crític i la capacitat de reflexió per a la comprensió de les fonts d'informació, el desenvolupament d'hipòtesi i la interpretació d'aquests.

Desenvolupar habilitats per a l'aprenentatge autònom que permeten l'increment del coneixement adquirit.

Entendre l'arqueologia com una disciplina que integra tècniques desenvolupades en altres ciències per a l'avanç del coneixement.

Entendre la importància del desenvolupament de l'esperit crític a l'hora d'abordar interpretacions de caràcter social, des del compromís amb els grans desafiaments de les societats actuals i l'èmfasi en la igualtat, l'ecologia i el desenvolupament sosteni

Fomentar el treball en equip com a base per a la consecució de treballs col·laboratius.

Gestionar les fonts d'informació rellevants per al desenvolupament de la investigació històrica i arqueològica (fonts escrites, cartogràfiques, bases de dades, recursos electrònics).

Identificar els fonaments bàsics de la geomorfologia.

Identificar els períodes i la materialitat relacionada amb l'evolució històrica des de la prehistòria fins a l'edat contemporània.

Implementar les destreses necessàries per a la planificació del cronograma de treball i la gestió.

Incorporar els instruments i mètodes de documentació per al desenvolupament del treball de camp arqueològic.

Incorporar les tecnologies digitals al disseny de la investigació i l'anàlisi de dades.

Integrar altres disciplines científiques que permeten l'avanç en el coneixement de la ciència arqueològica (biologia, antropologia, història de l'art, geoquímica, geologia, geografia, entre altres).

Mantenir una actitud de compromís i participació activa com a base del treball en equip.

Obtenir capacitats bàsiques per a la gestió de les noves tecnologies d'anàlisi espacial i documentació 3D.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Reconèixer la importància de la formació contínua amb la finalitat d'actualitzar les tècniques d'anàlisi i l'avanç del coneixement en el camp de les humanitats.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, i adaptar-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

TEMA 1. La terra: estructura, dinàmica i modelatge

- Forma i dimensions de la Terra. Estructura terrestre. Tectònica de plaques. Volcans i terratrèmols. El modelatge terrestre

TEMA 2. Climes i aigües

- El cicle hidrològic global. El sistema climàtic. Circulació atmosfèrica i oceànica. Grans zones climàtiques. Recursos hídrics i riscos.

TEMA 3. Biogeografia.

- Biòtop i biocenosi. Edafologia. Factors de distribució de la vegetació al món. Principals biomes.

TEMA 4. L'impacte humà al planeta: canvi global

- Canvis climàtics a la història. L'escalfament global i les activitats humanes. Sostenibilitat ambiental. Antropocè.

TEMA 5. La població: distribució, dinàmiques i estructures.

- Conèixer les grans dinàmiques de la població mundial, amb especial atenció a la seva distribució espacial a diferents escales tant als països desenvolupats com a països en vies de desenvolupament. La transició demogràfica. Els moviments migratoris. Les estructures de població. Causes, conseqüències i reptes de futur de la població.

TEMA 6. Espais urbans: urbanització i sistema urbà.

- El procés d'urbanització. L'espai intern de la ciutat. Els sistemes urbans. Dinàmiques i polítiques urbanes als països desenvolupats. La dimensió internacional de les ciutats i els processos d'urbanització als països en desenvolupament

TEMA 7. Espais rurals: noves dinàmiques i paisatge.

- Definicions i caracterització. Activitats i paisatges agraris. Matèries primeres, recursos energètics i sostenibilitat. Noves dinàmiques dels espais rurals i dels seus paisatges.

TEMA 8. Les activitats econòmiques i els serveis.

- Matèries primeres, recursos energètics i sostenibilitat. El canvi sectorial: de la revolució industrial a la desindustrialització. Factors de localització i dinàmiques territorials. El sector serveis, transport i turisme.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	45,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	45,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS: En les classes de teoria s'explicaran els aspectes bàsics de cada tema i es donarà la informació sobre els materials i les lectures recomanades. En les pràctiques i activitats complementàries es plantejaran exercicis, comentari de texts, mapes i gràfics.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES: Els/les estudiants/es deuran ampliar el contingut de les classes teòriques amb les lectures indicades.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES: El professor proposarà activitats (seminaris, visites a museus o exposicions i/o eixides de camp) en coordinació amb el coordinador de curs per ampliar i aprofundir en els continguts teòrics i pràctics impartits a classe.

AVALUACIÓ

- **EXAMEN:** constarà d'una prova escrita final del conjunt de la matèria el dia que fixe l'autoritat acadèmica. La nota de la prova escrita tindrà un valor del 60% de la nota final de l'assignatura.

Per poder aprovar i tenir en compte els exercicis i activitats complementàries, la nota mitjana de la prova escrita haurà de ser com a mínim de 5 punts sobre 10 a cadascun dels dos blocs: Geografia Física i Geografia Humana.

- **PRÀCTIQUES:** constarà de treballs pràctics individuals o grupals que suposarà el 25% de la nota final de l'assignatura. Les pràctiques realitzades al llarg del quadrimestre no són recuperables ni en primera ni segona convocatòria*. No s'acceptaran pràctiques lliurades fora de termini pels docents de l'assignatura.

* En segona convocatòria, l'estudiantat podrà optar perquè l'examen represente el 100% de la nota final. En aquest cas, és condició necessària que a l'examen s'obtinga una qualificació mínima de 5 punts sobre 10 al còmput global i, al mateix temps, 4 punts sobre 10 a cadascun dels blocs de l'assignatura.

- **ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA:** 15% de la nota final de l'assignatura. Les activitats complementàries realitzades al llarg del quadrimestre no són recuperables ni en primera ni segona convocatòria*.

* En segona convocatòria, l'estudiantat podrà optar perquè l'examen represente el 100% de la nota final. En aquest cas, és condició necessària que a l'examen s'obtinga una qualificació mínima de 5 punts sobre 10 al còmput global i, al mateix temps, 5 punts sobre 10 a cadascun dels blocs de l'assignatura.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot suposar el suspens a l'assignatura.

«En relació amb quines obligacions té l'estudiant si utilitza IA en les activitats avaluable i per a la declaració responsable d'ús de la IA, veure la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València" al següent link:

<https://www.uv.es/graus/normatives/Guia_actuacio_IA_UV.pdf>.»

BIBLIOGRAFIA

Aguilera, M.J., Borderías, M.P., González, M.P. y Santos, J.M. (2020) Geografía General I. Geografía Física, UNED, Madrid (disponible en línia en Trobes)

Aguilera, M.J., Borderías, M.P., González, M.P. y Santos, J.M. (2020) Geografía General I. Geografía Humana, UNED, Madrid (disponible en línia en Trobes)

Fernández, A., Muguruza, A., Azcárate, M-V, Santa Cecilia, F. y Cortés, I. (2015). Introducción a la Geografía: la Tierra, un planeta habitado, Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.

Piqueras, J. (2013). Introducción a la Geografía, Arcís Ediciones, València.

Strahler, A. (1996). Geografía Física, Ediciones Omega, Barcelona.

Capel, H. y Urteaga, L. (1982) Las nuevas geografías, Salvat Editores, Barcelona.

Capel, H. (2002) La morfología de las ciudades, Tomo I, Ed. Serbal, Barcelona

Haggett, P. (1988) Geografía: Una síntesis moderna, Ediciones Omega, Barcelona.

Lacoste, Y. y Ghirardi, R. (1990) Geografía general: física y humana, Oikos Tau, Barcelona

Romero, J. (coord.) (2007) Geografía Humana: Procesos, riesgos e incertidumbre en un mundo globalizado, Editorial Ariel, Barcelona.

Rosselló, V.M., Panareda, J.M. y Pérez Cueva, A.J. (1994) Manual de geografía física. PUV, Valencia.
Zárate, M.A: y Rubio, M.T. (2018) Fundamentos de Geografía Humana, Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.